

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סוגיות מתודולוגיות במחקרי תרבות - 54391

תאריך עדכון אחרון 25-07-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי תרבות-תכנית אישית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): סיגל גולדין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: sigal.gooldin@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב', 14:15-15:15

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

- הקורס יעסוק במושגי יסוד, גישות מתודולוגיות ודילמות אפיסטמולוגיות ואתיות המאפיינות את למודי התרבות כתחום עיון ומחקר אינטר-דיספלינארי וביקורתי לחקר תרבות בת-זמנינו. הדיון בקורס בנוי על שלושה צירים:

(1) היסטוריה אינטלקטואלית של לימודי התרבות (בעיקר כפי שעוצבה במרכז ללימודי תרבות בבירמינגהם) וסקירה ראשונית של הסוגיות האפיסטמולוגיות והמתודולוגיות הצומחות במסגרת היסטוריה זו.

(2) סקירת אסטרטגיות מתודולוגיות שונות בחקר תרבות, תוך התמקדות בכמה מהשיטות המרכזיות של מחקר פרשני (ניתוח שיח, ניתוח תוכן, ניתוח סמיוטי, ראיונות-עומק, היסטורית חיים, אתנוגרפיה).

(3) היבטים יישומיים של ניסוח הקשר שבין נושא ומטרות המחקר, שאלת מחקר, שדה-מחקר, תהליך איסוף הנתונים וניתוחם וכתבת עבודה מסכמת.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס: 1. לערוך הכרות ראשונית עם מושגי יסוד, גישות מתודולוגיות, ודילמות אפיסטמולוגיות המאפיינות את לימודי התרבות, 2. להקנות לתלמידים גישה ראשונית לכלים תיאורטיים ויישומיים לעריכת 'מחקר תרבות', תוך מתן תשומת לב לסוגיות שונות של 'עיון ביקורתי'.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לנסח פרויקט מחקר עצמאי המבוסס על המסורת הביקורתית בלמודי התרבות, 2. להגדיר באופן עצמאי את מטרות ושאלות המחקר ולבחור את הכלים המתודולוגיים המתאימים, 3. לאסוף ולנתח נתונים איכותניים

דרישות נוכחות (%) :

80% לפחות

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות

דיון בכיתה

תרגול עצמאי של מחקר איכותני בהדרכה אישית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1/ היסטוריה אינטלקטואלית של לימודי תרבות, מושגי יסוד, וסוגיות מרכזיות

2/ ניתוח טקסטים: סמיוטיקה, ניתוח תוכן, ניתוח נראטיבי, ניתוח שיח

3/ בין טקסט לבין סוכנים חברתיים: האינטראקציה בין ניתוח טקסטים, ראיונות ואתנוגרפיה

חומר חובה לקריאה:

(1) *During Simon (1999) "Introduction" pp. 1-28 In Simon During (ed) The Cultural Studies Reader. 2nd edition, New York: Routledge.*

(2) *Hall, Stuart (1999) "Cultural Studies and Its Theoretical Legacies" pp. 97-109 In Simon During (ed) The Cultural Studies Reader. 2nd edition, New York: Routledge.*

(3) גירץ, קליפורד (1990) "תיאור גדוש: לקראת תיאוריית תרבות פרשנית" בתוך פרשנות של תרבויות עמ' 15-39. ירושלים: כתר.

(מופיע גם בתוך תקשורת כתרבות (כרך א') מקראה בעריכת תמר ליבס ומירי טלמון. ת"א: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 27-49)

Smith Dorothy (1987) The Everyday World as Problematic: A Feminist Sociology pp. 181-208

(4) הול, סטיוארט, 2003. "הצפנה, פענוח" עמ' 390-401 בתוך תקשורת כתרבות (כרך ב') מקראה בעריכת תמר ליבס ומירי טלמון. ת"א: האוניברסיטה הפתוחה.

(5) *Manning Peter and Cullum-Swan Betsy (1994) Narrative, Content and Semiotic Analysis" In Denzin Norman and Yyvona Lincoln (eds.) Handbook of Qualitative Research London: Sage.*

(6) בארת רולאן (1977/2003) "הרטוריקה של הדימוי." בתוך תקשורת כתרבות: טלוויזיה כסביבה של חיי היומיום עורכת ליבס תמר וטלמון מירי מקראה כרך א', עמ' 303-337.

(7) קון, אנט (1995/2003) "צפייה חסרת גבולות" בתוך תקשורת כתרבות: טלוויזיה כסביבה של חיי היומיום עורכת ליבס תמר וטלמון מירי מקראה כרך ב', עמ' 153-161.

(8) וסטרגארד טורבר ושרווד קים (1985/2003) אסטרטגיות של פנייה: מין ומעמד" בתוך תקשורת כתרבות: טלוויזיה כסביבה של חיי היומיום עורכת ליבס תמר וטלמון מירי מקראה כרך א', עמ'

(9) אילוז אוה (1998/2003) "אותו תחום אפלולי של הפנים: אופרה וינפרי והמראה של האמלט", עמ' 197-218 בתוך תקשורת כתרבות: טלוויזיה כסביבה של חיי היומיום עורכות ליבס תמר וטלמון מירי מקראה כרך א'

(10) Fisk, John (1994) "Audiencing: Cultural Practices and Cultural Studies" In Denzin Norman and Yvona Lincoln (eds.) *Handbook of Qualitative Research*. London: Sage. Pp 189-198

(11) בובו, ז'קלין (1988/2003) "הצבע ארגמן: נשים שחורות כקוראות תרבותיות" בתוך בתוך תקשורת כתרבות: טלוויזיה כסביבה של חיי היומיום עורכות ליבס תמר וטלמון מירי מקראה כרך ב', עמ' 199-208.

(12) ראדווי ג'ניס (1984/2003) "קהילות פרשניות ואוריינות משתנה: הפונקציה של קריאת 'הרומן הרומנטי' " בתוך תקשורת כתרבות: טלוויזיה כסביבה של חיי היומיום עורכות ליבס תמר וטלמון מירי מקראה כרך ב', עמ' 179-197.

(13) פיסק, ג'ון (1989/2003) "מדונה". בתוך תקשורת כתרבות: טלוויזיה כסביבה של חיי היומיום עורכות ליבס תמר וטלמון מירי מקראה כרך ב', עמ' 209-223.

(14) כתריל, תמר (1997) "לספר את ארץ ישראל: אתנוגרפיה של מוזיאון לחקר התיישבות" דברים אחרים (2): 56-78.

(15) בילו יורם (1986) "היסטוריית חיים כטקסט" מגמות כ"ט (4): 349-371.

(16) Meaghan Morris (1993) "Things to Do With a Shopping Centers" In During Simon (ed) *The Cultural Studies Reader*. New York: Routledge.

(17) Abu-Lughod, L. Chapter 8: "Writing Against Culture" In: *Recapturing Anthropology*. Ed. Richard G. Fox. Santa Fe: School of American Research Press. Pp. 137-162.

(18) מוצפי הלר פנינה (1997) "יש לך קול אותנטי: מחקר אנתרופולוגי ופוליטיקה של ייצוג מחוץ לחברה הנחקרת ובתוכה" תיאוריה וביקורת 11: 89-98.

חומר לקריאה נוספת:

טרנר גריים (2003 /1990) "המסורת הבריטית בחקר תרבות: קיצור תולדות", עמ' 219-252 בתוך תקשורת כתרבות (כרך ב') מקראה בעריכת תמר ליבס ומירי טלמון. ת"א: האוניברסיטה הפתוחה.

אדגר אנדרו וסדג'וויק פיטר (2007) לקסיקון לתיאוריה של התרבות: מושגי יסוד. תרגום: אהד זהבי. ת"א: רסלינג.

Strauss, Anslem and Corbin Juliet (1994) "Grounded Theory Methodology: An Overview." In Denzin Norman and Yyvona Lincoln (eds.) Handbook of Qualitative Research London: Sage.

ברנשטיין, דבורה (2008) "סיפורי נפילה סיפורי מוסר", עמ' 129-165 בתוך נשים בשוליים: מגדר ולאומיות בתל-אביב המנדטורית. ירושלים: יד יצחק בן צבי.

Fontana, Andrea and Frey James (1994) "Interviewing: The Art of Science" pp. 361-374. In Denzin Norman and Yyvona Lincoln (eds.) Handbook of Qualitative Research London: Sage

Tedlock, D. Chapter 13: In: The Spoken Word and the Work of Interpretation. Philadelphia.

Spradley, J.P. 1980. Participant Observation. New York: Holt, Rinehart and Winston.

שקדי, אשר (2004) מילים המנסות לגעת: מחקר איכותני: תיאוריה ויישום. ת"א: רמות

לומסקין-פדר, עדנה (1996) "המשמעות האישית של חווית מהלחמה: סיפורי חיים של גברים ישראלים" מגמות ל"ח(1): 48-73.

Punch Maurice (1994) "The Politics and Ethics of Qualitative Research" pp. 83-97 In Denzin Norman and Yyvona Lincoln (eds.) Handbook of Qualitative Research London: Sage

גירץ, קליפורד (2005) עבודות וחיים. תל-אביב: רסלינג.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 70 %

הגשת תרגילים 30 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

N/A